

DESCALÇ SOBRE LA TERRA VERMELLA

Una mini sèrie televisiva en dos capítols d'una hora i mitja de durada cadascun, preestrenada a Balsareny, poble pairal del bisbe Casaldàliga, el dia 7 de desembre de 2013 en el segon fòrum que se celebrà en aquesta localitat per homenatjar i reflexionar sobre la persona, l'obra i la vida exemplars d'aquest missioner català-brasilera.

Aquest missioner de l'orde dels claretians es va oferir voluntari l'any 1968 per anar a una de les zones més calentes, per la seva conflictivitat i per la seva complexitat, el Mato Grosso al Nord Est del Brasil. La filmació recull, d'una manera fidelíssima, la vida i l'obra de Casaldàliga els 20 anys primers fins al 1988. Anys en què és cridat a Roma per sotmetre's a un examen pel cardenal Ratzinger, futur papa Benet XVI. Aquest feréstec examen, i un guió esplèndid fet pel periodista català Francesc Escribano, que havia publicat el llibre del mateix nom descalç sobre la terra vermella, són els perns on descansa una filmació molt tècnica, molt rigorosa, molt emotiva i evocadora d'un personatge entranyable que juga a primera divisió dels Gandhi i dels Mandela, com va recalcar el seu director l'Oriol Ferrer el dia de la seva preestrena. Precisament aquesta preestrena va coincidir amb el dia de la mort de Nelson Mandela.

El context històric és esfereïdor; un dels països més extens, despoblat i empobrit, Brasil, desgovernat, sotmès i malmenat per una dictadura militar. Un capitalisme ferotge encarnat en els fazendeiros terratinents i les multinacionals en contra dels indígenes posseïdors que ja gaudien del dret de "posse", de possessió de la terra que conreaven. I el Vaticà i la jerarquia eclesiàstica que, amb complicitat amb aquests dos poders, feia els ulls grossos i la boca petita. El trident del poder, el polític (policia corrupta), capital (els fazenda) i el religiós (el Vaticà) contra el profeta gegantí en valentia, determinació, constància i fidelitat, l'homenet que no té por a la por. Contra, però, un homenet físicament fràgil, de petja gràcil, de gran tendresa i afectivitat, d'emoció fàcil i sincera, de somriure permanent i entranyable, d'un humor sorneguer i un insigne poeta i un reconegut cineasta. Precisament, aquesta tendresa del personatge, és allò que no ha quedat prou reflectit en el protagonista de la filmació.

Un document artístic sobre un sant artista que ens comunica a xarbots la bellesa i les emocions d'unes imatges impactants, d'uns personatges admirables, uns paisatges idíl·lics i un missatge de gran voltatge profètic.

Ramon Cabana